

Legislativní novinky k 31. 1. 2020

Ing. Jiří Dolejš LL.M., Brantl & Partners, s.r.o.

Opět po měsíci vám přinášíme úvodní příspěvek s přehledem novinek a zajímavostí, které přinesl čas od vydání předchozího čísla. Nadále čekáme na schválení novely zákona o DPH, která má do české legislativy implementovat opatření EU pro sjednocení pravidel při přeshraničním obchodování se zbožím v rámci EU označovanou jako tzv. quick fixes. S touto problematikou je spojena také aktualizace formuláře pro souhrnné hlášení a nepřímo také v médiích hojně diskutované téma zavedení plošného režimu přenesení daňové povinnosti v ČR. Na závěr Vám přinášíme zajímavý rozsudek z oblasti odčitelné položky na výzkum a vývoj.

QUICK FIXES

Již v předchozích vydáních jsme se zabývali tématem daně z přidané hodnoty a tzv. quick fixes (rychlé záplaty). Nicméně zopakujeme, že se jedná se o opatření EU pro sjednocení pravidel při přeshraničním obchodování se zbožím v rámci EU a „rychlé“ jsou nazývány proto, že byly přijaty „narychlo“ do doby zavedení zcela nového reformovaného systému celé DPH v rámci EU (je však otázkou, do jaké míry se plánované zavedení nového systému DPH v polovině roku 2022 jeví jako pravděpodobné a reálné). Sjednocení pravidel se týká následujících čtyř oblastí:

- Podmínky osvobození od daně při dodání zboží do jiného členského státu
- Důkazní prostředky pro osvobození od daně při dodání zboží do jiného členského státu
- Přiřazení přepravy u řetězových dodání zboží v rámci Evropské unie
- Dodání a pořízení zboží v rámci režimu konsignačního skladu (tzv. call off stock sklady)

Tyto změny vyplývající zejména ze směrnice EU, měly být do českého zákona o DPH implementovány od 1. 1. 2020. Vzhledem k průtahům v legislativním procesu (předmětná novela stále čeká na projednání v Poslanecké sněmovně) a související absenci těchto předpisů v českém zákoně o DPH, vyvstala od 1. 1. 2020 nejistota ohledně praktické implementace nových pravidel a případných rozdílných postupů mezi českými subjekty a jejich zahraničními partnery (to zejména v případě tzv. konsignačních skladů).

S ohledem na zmíněné nejistoty vydalo Generální finanční ředitelství dne 22. 1. 2020 informaci, ve které potvrzuje, že s ohledem na současné prodlevy v legislativním procesu související novely zákona o DPH může daňový subjekt od 1. 1. 2020 postupovat dle nových, ve směrnici EU zakotvených pravidel (tzn. uplatní se přímý účinek daně směrnice). GFR dále zdůrazňuje, že při takovém postupu musí daňový subjekt plnit veškeré související podmínky.

Souhrnné hlášení

Jednou z výše zmíněných podmínek je u režimu tzv. konsignačních skladů povinnost vykázání přesunu zboží do

konsignačního skladu v souhrnném hlášení a uvedení DIČ odběratele. Jelikož se takové transakce budou vykazovat na samostatném listu souhrnného hlášení, přislíbila daňová správa dostupnost aktualizovaného elektronického formuláře souhrnného hlášení na daňovém portálu nejpozději do 20. 2. 2020 (tedy nejpozději pět dnů před koncem lhůty pro vykázání přesunu zboží za měsíc leden 2020).

Pro upřesnění uvádíme, že v prvotním kroku, tedy přesunu zboží do konsignačního skladu se v novém listu souhrnného hlášení uvede pouze identifikace osoby, které bude zboží následně ze skladu dodáváno, bez uvedení hodnoty a toto „přemístění“ zboží se nebude samo o sobě vykazovat ani v přiznání k DPH. Až následné dodání zboží (odebrání zboží ze skladu pořizovatelem) bude znamenat vykázání „standardního“ dodání zboží do jiného členského státu v daňovém přiznání a také v souhrnném hlášení.

Plošný režim přenesení daňové povinnosti v ČR

Jak bylo zmíněno výše, tzv. quick fixes byly implementovány jako „rychlé záplaty“ současného evropského systému DPH do doby zavedení zcela nového reformovaného systému celé DPH v rámci EU. Nový systém DPH měl dle původních předpokladů vstoupit v platnost v polovině roku 2022. S ohledem na boj proti daňovým únikům v oblasti DPH požádala Česká republika do doby zavedení nového celoevropského systému DPH orgány EU o výjimku v podobě možnosti využívat všeobecný mechanismus přenesení daňové povinnosti (reverse charge).

Mechanismus přenesení daňové povinnosti je založen na principu, že povinnost přiznat daň z přidané hodnoty se přesouvá z poskytovatele plnění na jeho příjemce, čímž se odstraňuje možnost vzniku karuselového podvodu. Jde především o podvody v řetězci, kdy dodavatel zboží nebo poskytovatel služby, tzv. chybějící obchodník, neuhradí daň na výstupu, zatímco konečný příjemce tohoto plnění uplatní nárok na odpočet daně na vstupu. Česká republika přitom už nyní využívá režim reverse charge ve všech odvětvích, kde to stávající legislativa EU umožňuje.

Rada EU povolila na podzim roku 2019 České republice plošné uplatnění režimu přenesení daňové povinnosti na všechny transakce, u kterých hodnota jednoho plnění překročí prahovou hodnotu 17 500 EUR (cca 450 000 Kč), přičemž toto povolení je platné pouze na období od 1. 1. 2020 do 30. 6. 2022, tedy do období předpokládaného zavedení nového celoevropského systému DPH.

Ministerstvo financí nejdříve plánovalo zavedení plošného systému přenesení daňové povinnosti od poloviny roku 2020. Nicméně kvůli časově omezené platnosti tohoto povolení, průtahům na úrovni EU se zavedením nového celoevropského systému DPH, a zejména s ohledem na standardní délku legislativního procesu v ČR (kdy by mohlo být opatření v podobě plošného reverse charge zavedeno nejdříve na konci letošního roku, a tak by mohlo být v platnosti nejdéle rok a půl), rozhodlo Ministerstvo financí prozatím tento plošný mechanismus nezavádět.

Zavedení systému plošného přenesení daňové povinnosti tak prozatím není na pořadu dne, nicméně Ministerstvo financí avizovalo, že bude nadále usilovat o prodloužení platnosti tohoto povolení a v případě dalších průtahů se zavedením nového celoevropského systému DPH bude následně uvažovat o zavedení plošného systému přenesení daňové povinnosti.

Odčitatelná položka na vývoj a výzkum

Nejvyšší správní soud vydal rozsudek ve věci uplatnitelnosti náhrady mzdy za dovolenou jako odčitatelné položky na podporu výzkumu a vývoje dle § 34 zákona o daních z příjmů. Daňová správa hájila dosavadní praxi

finančních úřadů, která do této odčitatelné položky neumožňovala zahrnout náhradu mzdy za dovolenou zaměstnanců, neboť ta není přímo spjatá s výkonem vývojové či výzkumné činnosti s argumentem, že na dovolené přece zaměstnanec nepracuje. Tuto argumentaci daňové správy Nejvyšší správní soud odmítl, když ve svém rozhodnutí konstatoval, že pokud je s ohledem na odpracované hodiny na výzkumných a vývojových pracích zřejmé, že dle zákoníku práce vzniká nárok na dovolenou, není racionálního důvodu tento výdaj nepovažovat za výdaj související s realizací projektu výzkumu a vývoje, neboť se jedná o náklad stanovený zákonem za vykonanou práci, nikoliv za nepřítomnost v práci.

V souvislosti s odčitatelnou položkou na výzkum a vývoj bychom chtěli upozornit, že s koncem roku 2019 skončila možnost aplikace přechodných ustanovení daná benevolentní Informací Generálního finančního ředitelství, co se týče aplikace nových pravidel pro zpracování projektu výzkumu a vývoje platných od 1. 4. 2019. Na základě této informace mohli daňoví poplatníci do konce roku 2019 postupovat dle pravidel pro odčitatelnou položku platných před novelou těchto ustanovení. Od ledna 2020 je však nutno postupovat dle nových pravidel. Nově definovaná projektová dokumentace již nebude muset být zpracována před zahájením výzkumných a vývojových prací, ale povinnost jejího vypracování se prodlužuje nejpozději do lhůty pro podání daňového přiznání za dané období. Pro uplatnění této odčitatelné položky je však nutné zaslat před zahájením výzkumných či vývojových prací tzv. oznámení správci daně o záměru uplatnit odpočet u konkrétního projektu.

Brantl & Partners

- Daňové poradenství
- Auditorské služby
- Outsourcing účetních procesů
- Podnikové poradenství

www.brantl.cz